

Jaarrede AVS-voorzitter Ton Duif [het gesproken woord telt]

Bij het jubileumcongres 'Sterke verhalen' van de Algemene Vereniging Schoolleiders (1995-2005), Nieuwegein, 8 april 2005

Goedemorgen

Hartelijk welkom op ons 10^e AVS congres! Als we 10 jaar geleden hadden gesproken over een jubileumcongres in 2005 met duizend managers en bestuursleden in NBC in Nieuwegein, zou dat door de critici als sterk verhaal naar het land der fabelen zijn verwezen. Maar u zit hier wel met zovelen!

Als we tien 10 jaar geleden hadden voorspeld dat we in 2005 ruim vijfduizend leden zouden tellen bij de AVS was ook dat afgedaan als een sterk verhaal. Maar we hebben ze, en we groeien nog steeds. Maar liefst 70 % van de Schoolleiders is inmiddels aangesloten bij de AVS.

Als we 10 jaar geleden hadden beweerd dat we door intensief lobbyen bij de bewindslieden en politici de status en verantwoordelijkheden van de Schoolleiders flink zouden kunnen verbeteren, was ook dat tot sterk verhaal gebombardeerd. Maar ook daarin hebben de criticasters inmiddels hun ongelijk moeten bekennen.

Wat begon als 'de club van Ton' is inmiddels een sterk verhaal gebleken. Ik durf zelfs te stellen dat het een ijzersterk verhaal is geworden! Dankzij de passie, dankzij de durf om in te gaan tegen de gevestigde orde. En niet in de laatste plaats dankzij de inzet van velen die in ons geloofden. U als actief lid, maar ook een hele reeks gemotiveerde AVS collega's voor wie geen zee te hoog was.

Onze medespelers in het onderwijsveld moesten wennen aan de nieuwe orde. Wij stonden voor de taak om ons dubbel en dwars te bewijzen bij de gevestigde orde en millimeter voor millimeter terrein veroveren. Het riep een geuzenmentaliteit in ons op die ons gebracht heeft waar we nu staan. Met vallen en opstaan, met soms en tikkeltje opportunisme, maar altijd gericht op inhoud, kwaliteit en professionaliteit.

Te lang stilstaan bij het verleden en onszelf op de borst kloppen is echter ongepast. Want voor je het weet slaat die geuzenmentaliteit om in gezapig nagenieten van je successen en langzaam inslapen. Dat is het laatste wat u van úw AVS mag verwachten.

Een blik op de komende 10 jaar is veel belangrijker. Zeker als we bedenken dat er grote veranderingen op komst zijn. Veranderingen die vragen om een nieuwe lijn van werken, om nieuwe kennis en vaardigheden en misschien wel een andere mentaliteit van ons allemaal. Van u als professional, van de ons omringende belangenorganisaties, van onze stakeholders.

En wie nu stilletjes denkt dat dit wéér zo'n 'sterk verhaal' is heeft het vast en zeker weer mis.

In de laatste 10 jaar zijn de positie en de rol van de schoolleider sterk veranderd. Dat hebben velen van u aan den lijve kunnen ondervinden. De schoolleider groeide in een toenemend aantal scholen van primus inter pares naar dagelijkse bestuurder, vaak zwaar gemandateerd om de dagelijkse leiding over de scholen op zich te nemen. En dit niet in het minst door de veranderende omstandigheden en verantwoordelijkheden. Veranderingen die uiteindelijk zullen uitmonden in de invoering van de lumpsum bekostiging in het onderwijs op 1 augustus volgend jaar.

Een ontwikkeling die de gedachte over educational governance flink op de kaart zet. Al met al een sterk verhaal dat het waard is om bij stil te staan. En waar de AVS een toonaangevende rol naar haar leden wil vervullen.

Jaarrede Ton Duif bij het AVS-jubileumcongres 'Sterke verhalen' (1995-2005) 8 april 2005

Maar er is meer. Die nieuwe manier van werken die van u wordt verwacht, vraagt ook om aanpassing van de AVS. Als schoolleider of bestuurder immers krijgt u steeds meer behoefte aan één loket waar u terecht kunt met al uw zaken. Of het nu gaat om professionaliteit, kwaliteit, belangenbehartiging van de schoolleiders of werkgeverszaken. Zou het niet geweldig zijn al die zaken onder één dak te brengen? Ons sterke verhaal van vandaag luidt dat wij het initiatief nemen om te komen tot één sectororganisatie voor het primaire onderwijs. Dit klinkt misschien wat eigenwijs, maar is zéker niet zo bedoeld. We zijn het aan onze stand verplicht!

Als belangrijke partij vinden we dat onze leden recht hebben op een heus platform waar verbindingen tussen scholen gemaakt kunnen worden. Waar u, als 'manager nieuwe stijl' het debat kunt voeren over kwaliteit, innovatie en vernieuwing. Waar uitwisseling van ideeën plaats vindt en waar deskundigen u bijstaan in uw dagelijkse werk. Een sectororganisatie die de belangen van zowel de scholen als de schoolleiders gaat behartigen.

Ik besef dat ik daarbij misschien tegen heilige huisjes aanschop, maar het is hard nodig om te komen tot een 'one stop shop' model. Geen versnippering meer, één stem, één visie en één verhaal naar alle partijen waar we afhankelijk van zijn. Dat dient uw belangen het beste en maakt u als groep sterk in de woelige tijden die gaan komen.

Dit betekent dat na veel gepraat met alle betrokkenen in de afgelopen jaren het tijd wordt de meningsverschillen over boord te zetten en constructief en daadkrachtig aan de slag te gaan. Geen woorden maar daden mag u van alle relevante partijen verwachten. Of beter nog, u moet dat keihard gaan eisen.

Ik roep bij deze dan ook alle partijen, waaronder de bestaande besturenorganisaties op om samen met ons deze weg in te slaan en de nieuwe organisatie handen en voeten te geven. Soms zal het even slikken zijn, maar zolang we het grotere belang maar in het oog weten te houden moet het te doen zijn. En laten we vooral de vaart er in houden.

Ik hoor u al denken... één sectororganisatie? Gaat die de rol van de Hoftoren in Den Haag overnemen? Zinspeelt Ton op een nieuwe laag tussen de scholen en de maatschappij? Nee vrienden, in het geheel niet; bij deze sectororganisatie zijn scholen rechtstreeks aangesloten. Zij maken gezamenlijk uit wat er moet gebeuren.

Als tastbaar bewijs dat we samen met ú en met alle partijen willen optrekken in dit proces, introduceren we in het nieuwe schooljaar een nieuw communicatiemiddel. Via het 'AVS-Scholenportaal' willen we on-line met alle leden en belangrijke gremia van gedachten wisselen en ideeën genereren en on-line dienstverlening aan de aangesloten scholen leveren. Want we willen weten wat u van ons verwacht. We willen beter in kaart brengen wat we van elkaar mogen verwachten. En we willen een nog beter inzicht krijgen in uw noden en wensen. Kortom we willen de knelpunten goed in kaart brengen. Zodat we daar nog beter op in kunnen spelen. En met argumenten en harde feiten kunnen onderhandelen met alle betrokken partijen.

Wat zal er veranderen op de korte termijn zult u zich afvragen. Wij zullen op drie fronten onze dienstverlening gaan aanbieden en verder ontwikkelen:

- de professionalisering
- de belangenbehartiging en
- de ondersteuning bij managementtaken

Ten eerste de professionalisering. Om nu al in te spelen op alle ontwikkelingen die op til staan hebben we onze professionaliseringsondersteuning ingedeeld in twee overzichtelijke productgroepen:

A) de *Adviesgroep*, die zich met name richt op Consultancy, Coaching en Mediation en Organisatieontwikkeling. Professionals uit de praktijk helpen leidinggevenden op individuele basis bij het oplossen van uiteenlopende vraagstukken, met het herinrichten van organisaties en conflictbeheersing.

B) de productgroep is samengebracht in de *School for Leadership*. Een instituut voor Schoolleiders die zelf weer even terugverlangen naar de 'schoolbanken'. Door middel van specifieke trainingen, opleidingen en workshops ondersteunen we Schoolleiders bij het omgaan met nieuwe ontwikkelingen, algemene leidinggevende aspecten, maar ook stomen we professionals op naar hogere sferen. Of het nu gaat om Schoolleiders in spé of om professionals die ambities hebben om een Bovenschoolse managementfunctie te gaan vervullen, de School for Leadership helpt u aan de benodigde bagage voor uw toekomst. Deze School for Leadership sluit aan op de ontwikkelingen die we met de NSA hebben bereikt op het terrein van professionalisering. Een compleet overzicht van de producten die wij bieden staat in de folder in de congresmap.

Ten tweede de belangenbehartiging. We zullen doorgaan met zowel de individuele als de collectieve belangenbehartiging. Op dit gebied verandert er nu nog niet zoveel. We zullen de komende jaren blijven doen wat u van ons gewend bent: uw belangen en de belangen van uw school op de best mogelijke manier behartigen. Uw persoonlijke belangenbehartiging is veilig ondergebracht bij Support, een onafhankelijke stichting, in stand gehouden door AVS en Schoolmanagers-VO. Bij het opkomen voor uw salarisbelangen is het niet relevant aan welke kant van de tafel we dit doen, daar kunt u op rekenen. Veel verbeteringen op het gebied van arbeidsvoorwaarden zijn in het verleden gerealiseerd via de informele setting. Door de lobby bij de bewindslieden, voorafgaand aan de feitelijke CAO onderhandelingen. Die beïnvloeding verandert niet als we aan de werkgeverszijde aanschuiven. Ook dan zullen we in staat zijn verantwoorde arbeidsvoorwaarden af te spreken voor onze leden.

Vergeet niet dat uw eigen rol steeds meer verschuift naar die van werkgever, een gedeeld werkgeversschap met uw schoolbestuur. Met het accent op het gebied van personeelsbeleid en onderwijsinnovatie. Uw focus als werkgever zal de komende jaren gericht zijn op innovatie, een goed functionerende arbeidsmarkt, een betaalbaar vervangingsfonds, optimale bekostiging en voldoende middelen om uw plannen te realiseren. En niet te vergeten op goede schoolgebouwen en een optimale personeelsbezetting.

Dat brengt mij op het derde front; de ondersteuning van u bij uw taken in uw rol als werkgever. Op dit gebied kunt u van ons een uitbreiding van de dienstverlening verwachten. Het gaat daarbij om zaken als ondersteuning op het gebied van bekostiging, huisvesting, juridische diensten en sociale zekerheid.

Met name op deze fronten zal de AVS samen met u opstomen. De komende maanden zullen we daarover uitvoerig met u van gedachte wisselen. In het najaar zullen we de ledenraad formeel toestemming vragen om van tafelijde te wisselen en het lidmaatschap van het ambtenarencentrum op te zeggen.

Wie zijn er dan aangesloten bij de nieuwe sectororganisatie? In beginsel zijn dat de eindverantwoordelijken en hun scholen, en met hen het managementteam. Daarnaast blijft natuurlijk de individuele aansluiting als schoolleider bestaan. We maken wel een duidelijke knip tussen uitvoeren en toezien. Zij die op

verschillende niveaus leidinggevende taken uitvoeren en beslissingen nemen horen thuis in de sectororganisatie. De toezichthouders niet, sorry. De klassieke betekenis van bestuurder verschuift naar onze mening. Net als in het bedrijfsleven en andere sectoren worden het de dagelijkse bestuurders. Een executief schoolbestuur hoort dus thuis bij de sectororganisatie, een toezichthoudend bestuur niet.

Genoeg reclame en genoeg over verleden en toekomst, vrienden. Ik zou zeggen, laten we aan de slag gaan en er samen weer een sterk verhaal van maken de komende tien jaar. Ik ben er van overtuigd dat het gaat lukken. Kijkend naar de keuzes die de politiek maakt met Koers PO, kijkend naar de scholen en schoolleiders die meer verantwoordelijkheid krijgen is de richting die we in willen slaan onomkeerbaar. Ik zet met u vandaag met overtuiging de eerste stap. En over 10 jaar, in 2015, als ik officieel met pensioen ga hoop ik samen met u terug te mogen blikken op een nieuwe reeks sterke verhalen.

Rest me iedereen te bedanken voor zijn of haar inzet en motivatie in de afgelopen 10 jaar. Het was enerverend, leerzaam, soms slopend, maar méér dan de moeite waard. Ik wil u bedanken voor het vertrouwen dat u heeft getoond in onze AVS en wens u een inspirerende dag toe!